

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 2014 tot het verlenen van subsidies voor beheerovereenkomsten met toepassing van Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling, wat betreft de kortlopende beheerovereenkomsten

Samenvatting

Aan artikel 5 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 2014 tot het verlenen van subsidies voor beheerovereenkomsten met toepassing van Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling wordt een zinsnede toegevoegd die het mogelijk maakt om vanaf 1/1/2022 kortlopende beheerovereenkomsten te sluiten binnen de beheergebieden voor soortenbescherming.

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit;
- het advies van de Inspectie van Financiën.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit voorstel situeert zich binnen het beleidsveld Omgeving

Dit voorstel heeft betrekking op de operationele beleidsdoelstelling 'Gebruikers als partners voor een kwaliteitsvol beheer van de leefomgeving (OD4 binnen SD5 'Een bovenlokaal omgevingsbeleid verbonden met de samenleving', ISE Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu) en is gelinkt aan de uitvoering van Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) dat kadert binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021/101 van 18 maart 2021.

Er is gunstig advies van IF van 2 april 2021. Het begrotingsakkoord is niet vereist.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De VLM sluit beheerovereenkomsten met landbouwers en wil daarmee een bijdrage leveren aan het versterken van de biodiversiteit in het landbouwgebied, het verbeteren van de milieukwaliteit en het versterken van de landschappelijke waarde. De beheerovereenkomsten worden gefinancierd met Europese middelen vanuit de tweede pijler van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). De start van het nieuwe GLB wordt uitgesteld tot 1 januari 2023. De huidige programmaperiode wordt verlengd tot en met 2022. In het licht van deze verlenging mogen de lidstaten hun plattelandsontwikkelingsprogramma's aanpassen en de hierin opgenomen maatregelen verder zetten binnen de contouren van de overgangsverordening EU nr. 2020/2220. Voor de beheerovereenkomsten opgenomen in het Vlaamse plattelandsontwikkelingsprogramma (PDPO) bestaan de overgangsmaatregelen erin dat er in de overgangsperiode enkel kortlopende overeenkomsten kunnen gesloten worden met een looptijd van 2 jaar. **Voor het startjaar 1/1/2021 waren kortlopende beheerovereenkomsten mogelijk voor zover deze volgden op een aflopende beheerovereenkomst.** Hiertoe werd in 2021 het ministerieel besluit beheerovereenkomsten gewijzigd.

Om het mogelijk te maken nieuwe kortlopende beheerovereenkomsten te sluiten binnen de beheergebieden voor soortenbescherming moet het huidige Besluit van de Vlaamse Regering tot het verlenen van subsidies voor beheerovereenkomsten (BVR BO) worden aangepast. De wijziging is nodig omdat het huidige BVR BO via artikel 5 wel de mogelijkheid voorziet om kortlopende beheerovereenkomsten te sluiten, maar enkel voor zover deze volgen op een aflopende beheerovereenkomst. Dit artikel wordt daarom gewijzigd via het voorontwerp van besluit bijgevoegd bij deze nota. Aan artikel 5 wordt de zinsnede toegevoegd dat ook kortlopende beheerovereenkomsten mogelijk zijn binnen de beheergebieden voor soortenbescherming.

Er wordt voor gekozen om deze kortlopende beheerovereenkomsten te sluiten in beheergebieden voor soortenbescherming akkervogels en weidevogels. Akkervogels zoals veldleeuwerik en patrijs gaan in Vlaanderen, net als in de rest van West-Europa, zeer sterk achteruit. Dat heeft te maken met veranderingen in het landbouwlandschap waardoor ze onvoldoende voedsel, broed- en schuilplaatsen vinden. Ook weidevogels zoals de grutto en de tureluur gaan in Vlaanderen sterk achteruit. Ze slagen er steeds minder in om hun legsels met succes uit te broeden en voldoende vliegvlugge jongen voort te brengen. Dat is te wijten aan steeds vroegere maaidata, een hogere veebezetting en een gebrek aan voedsel voor de kuikens.

Deze beheergebieden zijn aangeduid door het Ministerieel besluit van 3 april 2015 tot het verlenen van subsidies voor beheerovereenkomsten met toepassing van Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en zijn wijzigingen.

Onderstaande beheerovereenkomsten zullen als kortlopende beheerovereenkomst worden aangeboden in deze beheergebieden. Deze beheerovereenkomsten zullen, op korte termijn, het meest bijdragen tot het realiseren van de doelstellingen in het kader van de soortenbescherming.

Beheerdoelstelling	Beheerpakket
het botanisch beheer	ontwikkeling soortenrijk grasland
	instandhouding soortenrijk grasland
de erosiebestrijding	aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni
	aanleg en onderhoud gemengde grasstrook
	onderhoud gemengde grasstrook
	aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus
	onderhoud gemengde grasstrook plus
	aanleg en onderhoud erosiedam
	aanleg en onderhoud strategisch grasland
het onderhoud van kleine landschapselementen	onderhoud haag
het perceelsrandenbeheer	aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni
	aanleg en onderhoud gemengde grasstrook
	onderhoud gemengde grasstrook
	aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus
	onderhoud gemengde grasstrook plus
	aanleg en onderhoud bloemenstrook
de soortenbescherming	faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum
	faunabeheer grasland beweiden 20 mei
	faunabeheer grasland standweide 15 juni
	faunabeheer grasland kuikenweide
	faunabeheer akkerland voedselgewas
	aanleg en onderhoud gemengde grasstrook
	onderhoud gemengde grasstrook
	aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus
	onderhoud gemengde grasstrook plus
	aanleg en onderhoud vluchtstrook
	aanleg en onderhoud gemengde grasstrook vogelakker
	aanleg en onderhoud luzernestrook vogelakker
	aanleg en onderhoud luzernestrook hamster
hamstervriendelijke nateelt	
het bijdragen aan de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen	verminderde bemesting grasland
	verminderde bemesting akkerland
	fosfaatuitmijning akkerland
de verbetering van de waterkwaliteit	waterkwaliteit

In een eerdere fase werd hiertoe ook al een wijziging ingediend van het Vlaamse programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) bij de Europese Commissie. Deze wijziging betreft de omschrijving en aanpak van overgangsmaatregelen voor diverse maatregelen opgenomen in het PDPO, waaronder de beheerovereenkomsten. Voor de beheerovereenkomsten werd in de wijziging vermeld dat kortlopende overeenkomsten gesloten worden voor 2 jaar in de overgangperiode. Ook de financiële indicatoren werden bijgestuurd in functie van de overgangperiode. Deze wijziging werd voorgelegd aan het Toezichtcomité PDPO via een schriftelijke procedure en werd vervolgens ingediend bij de Europese Commissie op 18/02/2021. Eerstdaags wordt de beschikking van de Commissie verwacht over deze ingediende wijziging.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van Besluit voorziet dat voor startdatum 1/1/2022 binnen de beheergebieden voor soortenbescherming nieuwe kortlopende beheerovereenkomsten kunnen gesloten worden ook als deze niet volgen op een aflopende beheerovereenkomst. Daarnaast blijft het mogelijk een kortlopende overeenkomst te sluiten volgend op een aflopende beheerovereenkomst. De uitgaven voor deze beheerovereenkomsten zullen meegenomen worden bij de begrotingsopmaak 2022. De reguliere Vlaamse kredieten op de begrotingspost QBX-3QCE2NJ-WT (basisallocatie QBX 3QC 016 3132) voor begrotingsjaar 2022 zullen voldoende zijn om het voorstel te financieren (geen meervraag voorzien). De impact op de begroting is dus neutraal.

Positief advies Inspectie van Financiën gegeven op dd 02/04/2021.

B. ESR-TOETS

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel vereist geen bijkomende personeelsinzet

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

- principiële goedkeuring Vlaamse Regering
- advies Raad van State
- beslissing van de Europese Commissie over de ingediende wijziging van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling
- definitieve Goedkeuring Vlaamse Regering
- publicatie Belgisch Staatsblad

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 2014 tot het verlenen van subsidies voor beheerovereenkomsten met toepassing van Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling, wat betreft de kortlopende beheerovereenkomsten;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, omgeving, energie en toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

De Vlaamse minister van Justitie en handhaving, omgeving, energie en toerisme

Zuhal DEMIR